

استاد : دروری

آزمایشگاه شیمی تجربی ۱

جلسه اول ۹۴، ۷، ۱۱

۱۰ نفره پایان ترم سه مجهولات
۱۰ نفره انقباض و گوسیز، گزارش کار

وزن سنجی
حجم سنجی (تیتراسیون) **طلاست**

معمدت پایانی و پایشنی بورت همسه باید برآید اگر صیاد است با فنر بزنن رفع می کنیم.

همسه بورت را از یک جهت بخوانند.

تیتراسیون به ۵ ml رسیده تمامش می کنیم.

ماده استاندارد و غلظتش کاملاً مشخص است.

ماده مجهول و باید نرمالیتش را مشخص کنیم.

معرف و ترکیبی که نقطه پایانی را با ما نشان می دهد.

اولیه ← دارای غلظت کاملاً مشخص در مرحله اول است. **ماده استاندارد**

ثانویه ← غلظت مشخص ندارد ولی در مرحله دوم غلظت مشخص می شود.

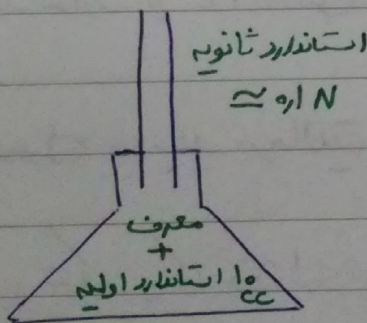
در صد خلوص بالا داشته باشد } استاندارد اولیم
 جرم موکولی بالا داشته باشد
 توزین راحت داشته باشد
 نمگیر نباشد
 سمی نباشد
 ارزان و در دسترس باشد

- ① تیترانت
- ② استاندارد کردن به توسط استاندارد اولیم
- ③ مجهول به باید N حجم رسانده شود

قسمت اول کار

استاندارد کردن

هدف : تعیین غلظت دقیق استاندارد ثانویه (تیترانت)
 داخل بورت استاندارد ثانویه می ریزیم .

$$\begin{matrix} V_1 \\ V_2 \\ V_3 \end{matrix} \Rightarrow \frac{V_1 + V_2 + V_3}{3} = \bar{V}$$

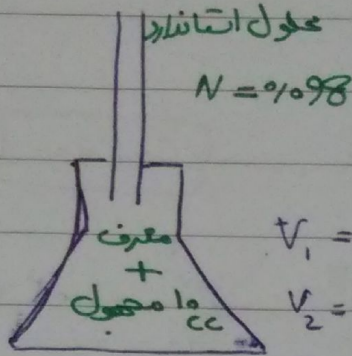
مثلاً 10

$$\underbrace{N_1 V_1}_{\substack{\text{ارلن} \\ \text{معلوم} \\ \text{استاندارد اولیم}}} = \underbrace{N_2 V_2}_{\substack{\text{بورت} \\ \text{مجهول} \\ \text{استاندارد ثانویه}}}$$

$$0.1 \times 10 = N_x \times \bar{V}$$

$N_x = 0.098$

عسیت دوم کار

$$V_1 = 6.8$$

$$V_2 = 7 \Rightarrow \bar{V} = 7$$

$$V_3 = 7.2$$

سنجش مجهول
هدف: تعیین غلظت مجهول

$$\underbrace{N_1 V_1}_{\text{ایرین}} = \underbrace{N_2 V_2}_{\text{معلوم}}$$

$$N \times 10 = 0.098 \times 7$$

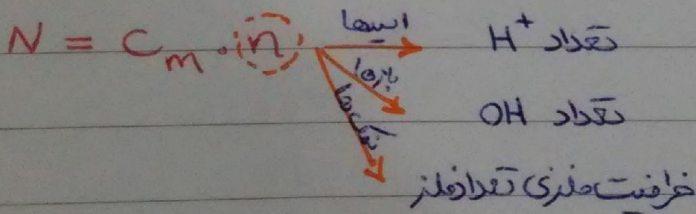
← بجای $N_1 V_1$ مجهول قرار دهیم!

$$\frac{mg}{E} = N \cdot V$$

$$E = \frac{M}{n} \text{ گ. م.}$$

$$\frac{mg}{x} = \frac{10}{100} \rightarrow \underline{x = ?}$$

تمرین ←

استاندارد اولی ← اسید اترالی

$$M_w = 124$$

$$\alpha = 99.5\%$$

$$\% = C_m \cdot 2$$

$$C_m = 0.05 M$$

$$\text{اسید اترالی} = 100 \times \frac{0.05 \text{ mol}}{1000 \text{ mL}} \times \frac{124 \text{ gr}}{1 \text{ mol}} \times \frac{100 \text{ \cancel{ط. م.}}}{99.5 \text{ \cancel{ط. م.}}}$$

$$= 0.62 \text{ gr}$$

NaOH ۰٫۱ N ۲۵۰ ml

MW = ۴۰

$\alpha = 98\%$

$N = C_m \cdot n \Rightarrow 0.1 = C_m \times 1$

$C_m = 0.1$

$250 \text{ ml} \times \frac{0.1}{1000 \text{ ml}} \times \frac{40 \text{ gr}}{1 \text{ mol}} \times \frac{100}{98} = 1.02 \text{ gr}$

کالیبره

۱۰۰ اسید

۲۵ سود

آزمایش اسید محلول با باز استاندارد

چون سود استاندارد ثانویه است باید براساس استاندارد اولیه تعیین کنیم یعنی اسید آزالیکی

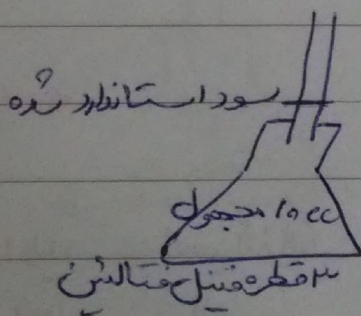
۱۰ cc اسید آزالیکی را به همراه ۳ قطره فنیل فتالین مخلوط می کنیم.

اگر در حد ۲ اختلاف داشته باشیم V_1 ، V_2 دیده نیازی نیست دوباره اندازه بگیریم.

سنجش محلول

هدف: درست آوردن غلظت دقیق اسید استیک

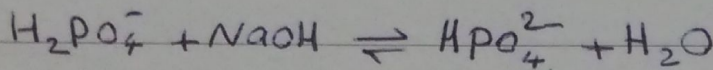
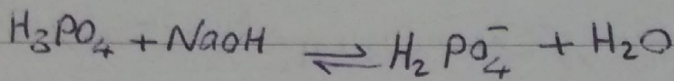
باید مورد کالیبره شود

جلسه سوم ۹۶،۷،۲۶

داخل بورت

H_3PO_4 اسید ۳ پروتون است در عمل دو پروتون آن آزاد می کنند

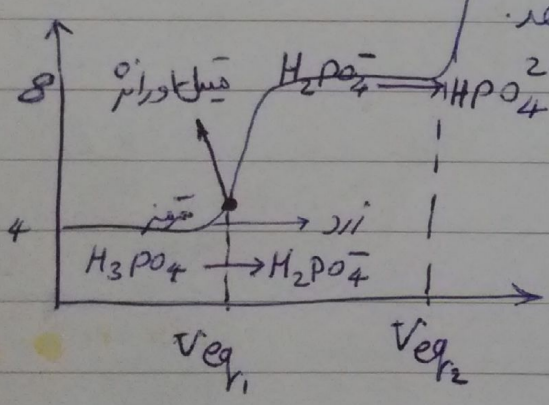
امفوتر
اسیدی ضعیف

اسید ترکیبی است که پروتون از دست بدهد

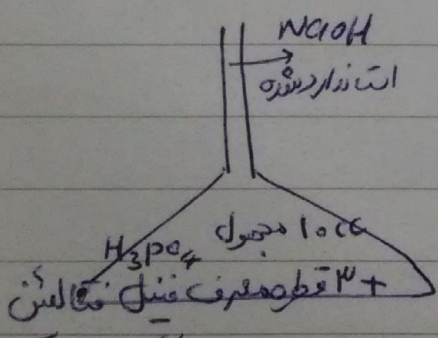
اسید فسفریک را به حجم ۱۰۰ ml و ۱۰۰ ml اسید فسفریک ۱۰٪ را درون این میزنیم

معرفی را انتخاب می کنیم که در سه حدود ۳ تغییر رنگ دهد

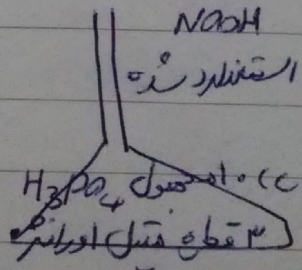
قبل اورانژ را می بینیم باید قرمز به زرد تبدیل شود

در اکی والان دوم باید N را ۲ در نظر بگیریم چون ۲ پروتون از دست داده است

آرغوانی → سنجش

۹۴، ۸، ۳۰ جلسہ چھان

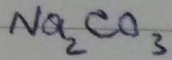
۱۔ سوڈیم سلفیٹ

۲۔ سوڈیم کربنات

۳۔ سوڈیم کربنات

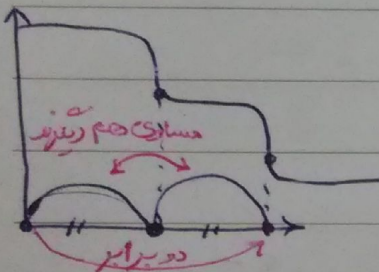
①

۱۰۰ cc کربنات سوڈیم N

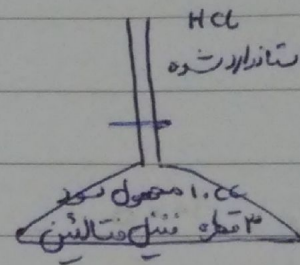
$M_w = 106$
 $\alpha = 99.5\%$

$N = C_m \cdot N$

$N_1 V_1 = N_2 V_2$
کربنات Hcl

②

V_1

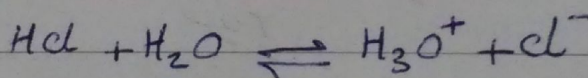
V_2

V_3

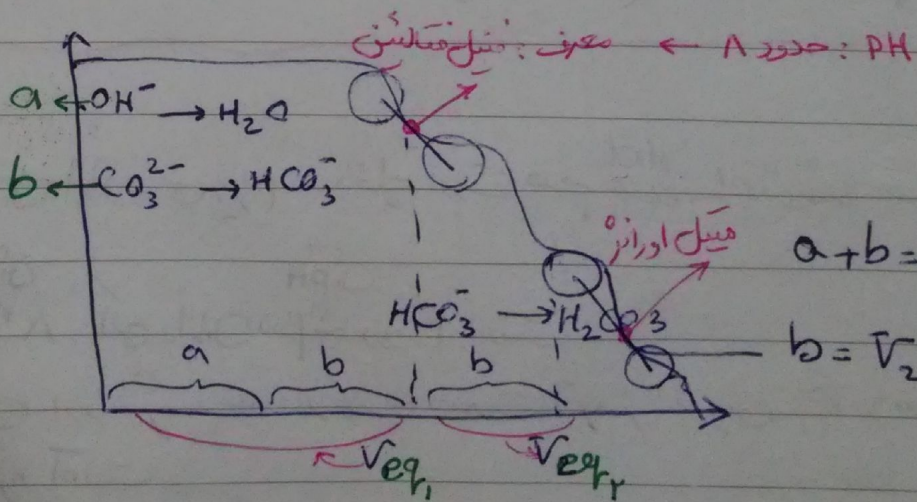
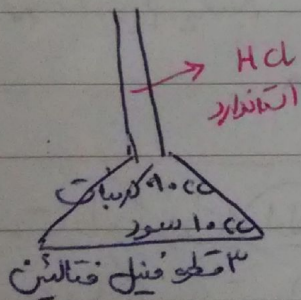
$\frac{M_1 V_1}{\text{سوڈ}} = \frac{N_2 V_2}{\text{Hcl}}$

$N \times 10 = N \times \bar{V}_{eq}$
استاندار شدہ

$E = \frac{mg}{\text{سوڈ}} = N \times \bar{V}_{eq}$
استاندار $eq \left(\frac{F}{I} \right)$

③

تقریبی سوڈ

$V_1 \rightarrow V_1'$

$V_2 \rightarrow V_2'$

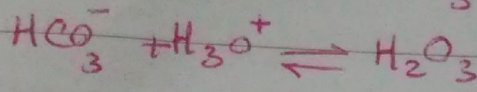
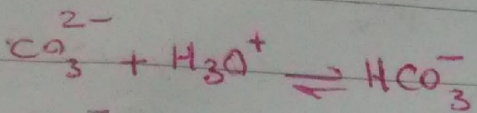
$V_3 \rightarrow V_3'$

$\bar{V}_{eq}$ حال مساوی سوڈ

a = حجم معزی Hcl برای سوڈ

b = حجم معزی Hcl برای کربنات

اسیدی: سنجش با محلول با اسید استاندارد

اولین محلول HCl $250 cc$ ، $0.1 N$

$0.1 N HCl 250 cc$

$$\begin{cases} M_w = 39.15 \\ \alpha = 37\% \\ d = 1.18 \end{cases}$$

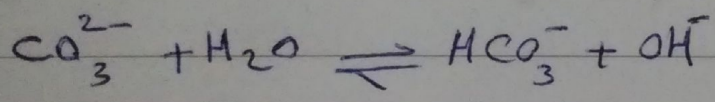
$$N = \frac{10 \times d}{E} = \frac{10 \times 37 \times 1.18}{39.15} = 12$$

$$\begin{matrix} \text{علیه} & \text{تویق} \\ C_1 V_1 & = C_2 V_2 \\ 12 \times V & = 0.1 \times 250 \end{matrix}$$

پرتون نقش بازدارنده دارد. چونه توی محیط OH^- آزاد میسه PH بازی ای ایزو سوز

برای استاندارد کردن اسید از کربنات استفاده کردیم

Na_2CO_3 ← ۲ است

۱)

(استاندارد کردن) (اولین)

$100 cc$ کربنات $0.1 N$ داخل ارلن می ریزیم. داخل بورت هم HCl $0.1 N$ تقریباً $100 cc$ می ریزیم

کی والان اول حدود 8 کی والان دوم حدود 4 است. pH pH

معرف مناسب سبیل اورانژ ← از زرد به سمت قرمز میسه pH را دست آورید. نرمالته کربنات آره است.

فیل متالین در محیط بازی ای خوانی است با HCl تیتر کرده میسه pH می ریزد حالا هم معرف می ریزد

می ریزد $100 cc$ محلول بی رنگ شده مستقیم معرف دوم را نیز می ریزد طرا $100 cc$ می ریزد

Subject .

حال صیقل اور انٹر زیم قرین زینت شد حال V_{2eq} نسبت می آید

سود و Hcl   کربنات سدیم و Hcl

کربنات ۱۰۰ CC ۱ N

$M_w = 106$

$\alpha = 99.5$

$$N = \frac{10 \times \alpha d}{E} \rightarrow \frac{10 \times 99.5 \times 1.18}{\frac{1.4 \times 99.5}{1}} = 12$$

$N = C_m \cdot n$

$0.1 = C_m \times 2 \rightarrow C_m = \frac{0.1}{2} = 0.05$

$100 \times \frac{0.05 \text{ mol}}{1000 \text{ mL}} \times \frac{1.4 \text{ gr}}{1 \text{ mol}} \times \frac{100 \text{ gr}}{99.5} = \frac{54000}{99500} = 0.54$ کربنات سدیم

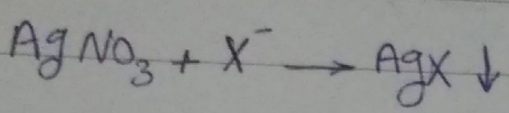
$C_1 V_1 = C_2 V_2$

$12 \times V = 0.1 \times 250$

$12 \times V = 25 \rightarrow V = 2.08 \text{ Hcl}$

ابتدا ۰.۵۴ کربنات سدیم برآیند ری ۲۵۰ میلی لیتر ریخته با ترازو اندازه می گیریم سپس ۲.۰۸ گرم Hcl برآیند و درون بالن ۲۵۰ ریخته شود توسط پیپت سپس بالن را به حجم رسانده و کربنات سدیم را درون بالن ۱۰۰ ریخته و به حجم رسانده اندیم در بالن ۲۵۰ بود را در گیسو نو با ریخته در این پیپر درون بالن ۱۰۰ CC نه

جلسہ پنجم
 ۹۶، ۸، ۱۷ جلسہ پنجم
 آزمایش عملی اسپیتریمیتری

KSP : ثابت حاصلات است .
 معروف ترین سیتراسیون رسوبی .
 (مواجبات) (رشد) (تتراسیون)
 (ولها) (رشد) (تتراسیون)
 آنالیت توسط سیتراست نقره به رسوب تبدیل می شود .

سیتراست نقره ۱/۵ مولار البت چون استاندارد خوب است تقریباً ۵٪ مولار .

ساخت محلول ها :

۵۵M $AgNO_3$ ساخته شده

(استاندارد ثانویه)

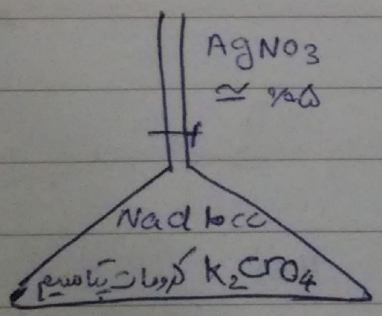
$$\begin{cases} M = 5.15 \text{ Nad } \%M \\ \alpha = 99\% \end{cases}$$

۱۰۰ml Nad ۱۰۰ml مولار ۱۰۰ میلی

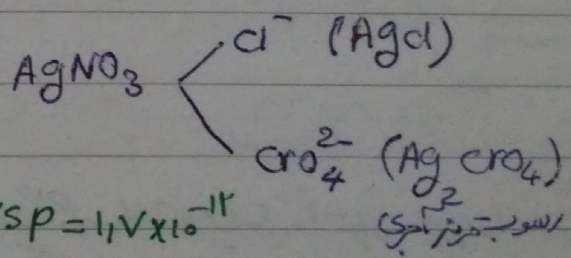
محلول برسد به حجم ۱۰۰ می رسانیم

استاندارد کردن ← مور

سختی محلول ← فاجانتر

استاندارد کردن به روش مور
 $KSP = 1.2 \times 10^{-10}$

$$\begin{aligned} V_1 &= \\ V_2 &= \rightarrow V_{eq} \\ V_3 &= \\ N_1 V_1 &= N_2 V_2 \\ \text{ارین} & \quad \text{نقره} \\ Nad & \quad AgNO_3 \end{aligned}$$

KSP کرمات کوچه تر است ولی اول با ۵ رسوب می دهد چرا

در عمل گزارش کار نوشتن شود

Subject .

محلولة ۱۰ cc
مجموعه
۴۱.۵ قطره کبروات چنان اضافه می کنیم (زر زینت) ← تیترومی کنیم

دون نورت $AgNO_3$ بکنیم . با تسلیل اسوب $AgCl$ به نفع لیبوی تمیز تبدیل می شود

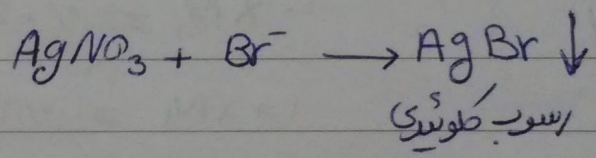
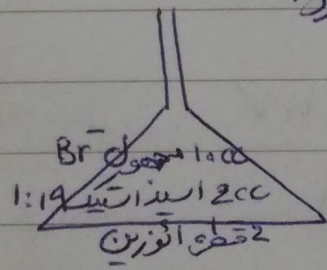
باید انقدر تیترو کنیم تا به رنگ زرد کفیف برسیم . حدود ۱۰ یا ۱۵ قطره دون نورت .

منه جیس مجموعا به روش فاجاتر:

روش فاجاتر یک روش جذب اسطوی

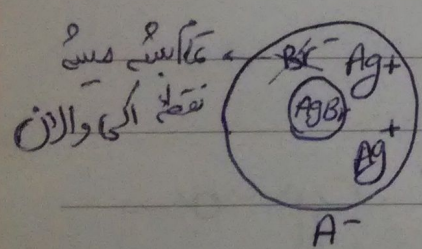
محلولة برهید به حجم ۱۰۰ cc در اینم و پسین وا ازاله رادون ازلن کنیم و $AgNO_3$ لیبوی

$\frac{1}{19}$ و ۲ قطره معرف اوزن من زینم . باید صورتی صابونی شود .

قبل از اکی والان Br^- اضافه است

بعد از اکی والان Ag تیترانت اضافه است .

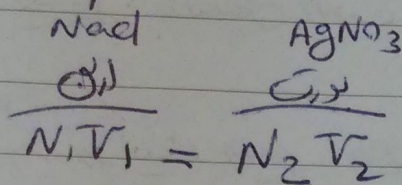
$NaCl$ ارن	$AgNO_3$ نورت	عنوان برهید ارن	$AgNO_3$ نورت
$N_1 V_1 = N_2 V_2$	$N_1 V_1 = N_2 V_2$	$N_1 V_1 = N_2 V_2$	$N_1 V_1 = N_2 V_2$
$10 \times 10 = N_2 \times 10$	$10 \times 10 = N_2 \times 10$	$10 \times 10 = 0.05 \times 10$	$10 \times 10 = 0.05 \times 10$
$10 = N_2 \times 10$	$10 = N_2 \times 10$	$N_1 = 0.05$	$N_1 = 0.05$
$N_2 = \frac{10}{10} = 10\%$	$N_2 = \frac{10}{10} = 10\%$	$N_1 V_1 = N_2 V_2$	$N_1 V_1 = N_2 V_2$

$$V_1 = 10,3$$

$$V_2 = 10,5$$

$$V_3 = 10,7$$

$$\bar{V}_{eq} = 10,5$$

$$0,05 \times 10 = N_2 \times 10,5$$

$$0,5 = N_2 \times 10,5$$

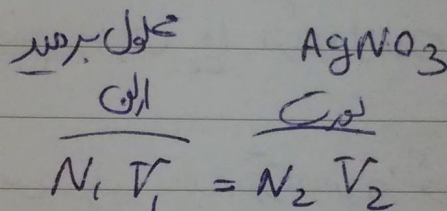
$$N_2 = 0,0476$$

$$V_1 = 7,9$$

$$V_2 = 7,7$$

$$V_3 = 7,7$$

$$\bar{V} = 7,7$$

$$10 \times N_1 = 0,0476 \times 7,7$$

$$10 \times N_1 = 0,36752$$

$$N_1 = \frac{0,36752}{10}$$

$$N_1 = 0,036752$$

وسائل : حرق ، بالن 100cc ، بيت ، ب مقل ، NaCl ، AgCl ، كبريتات الباريوم

CaCl2 ، انوزين

Subject .

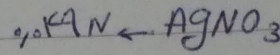
دلیل افترا این استاندارد چیست ؟

جواب ها را از SCN % لیدر

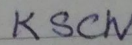
۹۴٫۹۱

ولعارد

استاندارد بودن

استاندارد اولی

استاندارد ثانویه

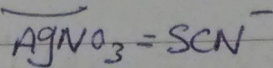
100 cc 0.05N

$$\left\{ \begin{array}{l} M_w = 97.17 \text{ gr/mol} \\ \alpha = 49\% \end{array} \right.$$

مجهول KI به حجم رساننده می شود
↓
100ml به حجم

بسیار نرمالیتی SCN منفی هدف است

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

KSCN

0.05N

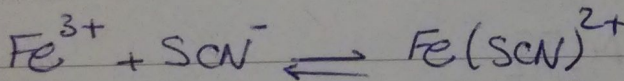
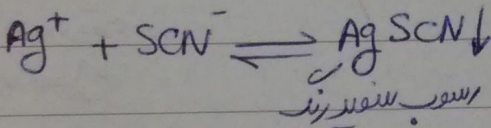
100 cc

1.0 cc استاندارد

مغرف Fe^{3+} 7-8

2cc استاندارد 6N

$$0.049 \times 10 = N_2 \times 7$$

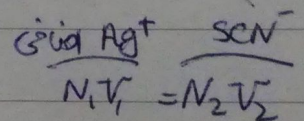

قرمز خونین (نرم طلایی) ← نقطه هم آری

سنجش مجهول به روش ولعارد

استاندارد اولی $AgNO_3$ 10.89

استاندارد دوم SCN^-

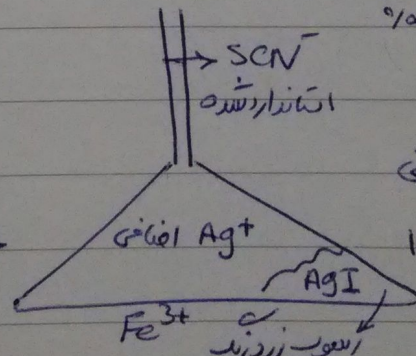
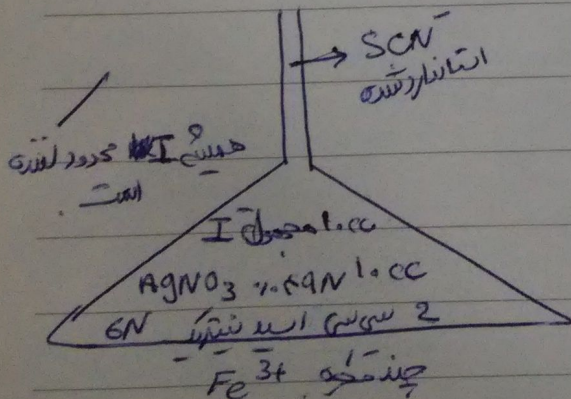
$$0.049 \times V = N \times V_{eq}$$

استاندارد اولی

V_{Ag^+} = ?

$$10 - V = V_{Ag^+}$$

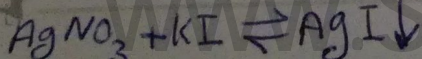
برای مجهول

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

$$0.049 \times V_1 = N \times 10$$

Ag^+ تصدیف شده برای مجهول

ARSN

Subject .

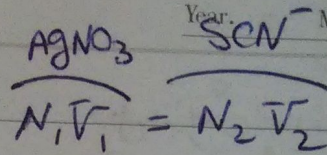
Year. Month. Day.

$$V_1 = 11,15$$

$$V_r = 11,15$$

$$V_{\mu} = 11,15$$

$$\bar{V}_{eq} = 11,15$$

$$10 \times 0,019 = N_2 \times 11,15$$

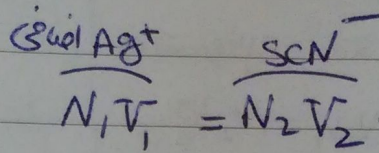
$$N_2 = 0,017 \text{ SCN}^- \text{ نرمالیت}$$

$$V_1 = 10$$

$$V_r = 10,12$$

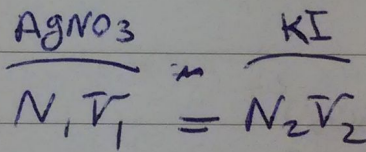
$$V_{\mu} = 10$$

$$\bar{V}_{eq} = 10$$

$$0,019 \times V_1 = 0,017 \times V_2$$

$$Ag^+ \text{ نرمالیت } V = 10 - 2,43 = 7,57 \text{ نرمالیت } Ag^+ \text{ مصرف شده}$$

$$0,019 \times V_1 \times V = N_2 \times 10$$

$$N_2 = 0,014 \text{ نرمالیت KI}$$

اسپکتروفوتومتری (مناظری)

$KMnO_4$ 0.05N
استاندارد (کانه)

کانه: ماده‌ای که از دست می‌دهد
کانه: ماده‌ای که می‌گیرد.

100 cc

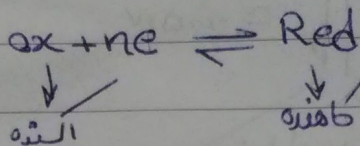
اسید اترالید 0.05N

(کانه)

0.05 = $C_m \cdot 2$

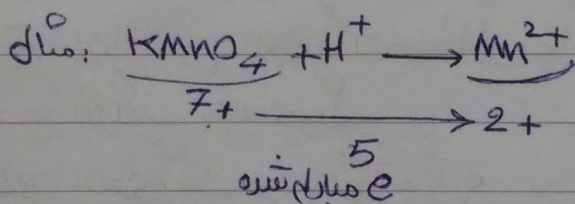
2 cc از دست داده

در سترایون از کانه قوی استفاده می‌کنیم قبل پرفیلت، بره...

$$N = C_m \cdot n$$

تعداد e مبادله شده

مسانت - زمانات و نور را برداشته توان 1000 به حجم رسانده بعد می‌یزیم نوری به سترای

چونش برای اینکه آزمایش تسریع پیدا کنه و قه‌قند شد یک سری ذرات رو به سترای ای را

که تشکیل شده صاف می‌کنیم توسط افزونه‌های صینی نوری آن را با پیچ سینی پوروسو راده

و ذرات اضافی بیرون پیچ سینی بیرون می‌کنه. پسین درین سینه نوره ای درین کله قرار می‌دهیم

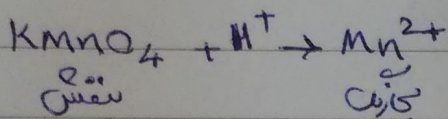
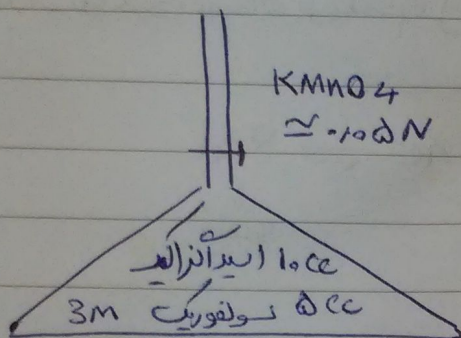
در حدی که تاریک اینجوری زمانالیه اسکی هم تغییر نمی‌کنه

در وزن پرمیسلات می ریزیم .

* واکنش بین اسید آزالیک و پرمیسلات در دماهای کارنوسه شود .

در ثانوار می ریزیم

ماده صورتی کم رنگ می شود .

والنتیج لیزی است

سپس روی هیتز قدرتی هستیم . در صری که صلبه ازلین بخار کرد شروع به تیتراژ می کنیم

* چرا محلول اسید آزالیک نباید جوشد ؟

* قطرات ابتدایی زرد می شود چرا ؟

$$\frac{\text{اسید آزالیک}}{N_1 V_1} = \frac{\text{پرمیسلات}}{N_2 V_2}$$

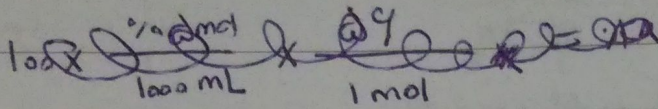
$$0.105 \times 10 = N_2 \times V_{eq}$$

سختی محلول

۳ حجم ۱۰۰ ارسانه ۱۰ cc درون ازلین ، ۵ cc سولفوریک تیار می کنیم بر روی شیشه با پرمیسلات تیتراژ می کنیم

$$M_w = 59$$

$$100 \times \frac{1}{100} \times \frac{100}{1000} \times \frac{124}{1} \times \frac{100}{99.5} = \frac{12400}{99.5}$$

العدد المولّي

السيالزلیت   ذرات

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

$$V_1 = 9.5$$

$$V_2 = 9.5$$

$$100 \times 10 = N_2 \times 9.5$$

$$V_3 = 9.4$$

$$N_2 = 1052.6$$

$$V_{eq} = 9.5$$

سیالزلیت   ذرات Fe

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

$$V_1 = 9.5$$

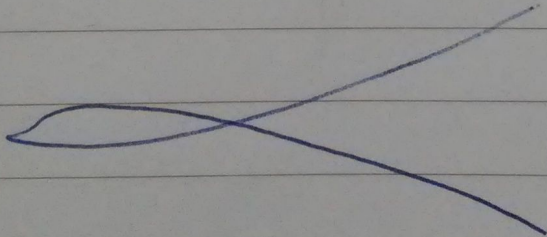
$$V_2 = 9.5$$

$$1052.6 \times 9.5 = N_2 \times 10$$

$$V_3 = 9.8$$

$$N_2 = 1052.6 \text{ ذرات Fe}$$

$$V_{eq} = 9.8$$

Subject .

Year.

Month.

Day.

$\frac{a}{\text{استانکلیب}}$ $\frac{a}{\text{زیمنیات}}$

$$V_1 = 10, \mu$$

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

$$V_1 = 10, \varepsilon$$

$$10 \mu \times 10 = N_2 \times 10, \mu$$

$$V_1 = 10, \mu$$

$$10 = N_2 \times 10, \mu$$

$$\bar{V}_{eq} = 1, \mu$$

$$N_2 = 10^6 \text{ A} \omega$$

$\frac{a}{\text{توانی/ر}}$ $\frac{a}{\text{دوسه Fe}}$

$$V_1 = 9, \mu$$

$$N_1 V_1 = N_2 V_2$$

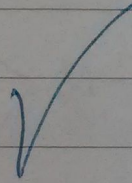
$$V_2 = 9, \mu$$

$$10^6 \text{ A} \omega \times 9, \mu = N_2 \times 10$$

$$V_3 = 9, \mu$$

$$N_2 = 10^6 \text{ A} \omega$$

$$\bar{V} = 9, \mu$$

از به هم پیوستن طرز و لیگاند کمپلکس تشکیل می شود

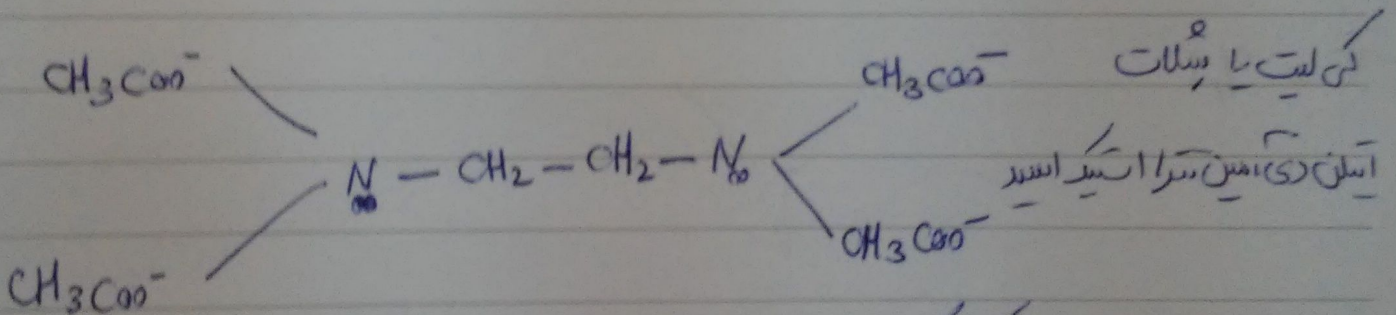
هر چه کمپلکس پایدارتر، K_f بیشتر داشته باشد مناسبتر است برای تیتراسیون

تیتراسیون روی هر چه $K_f \downarrow \leftarrow$ پایداری

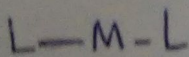
هر چه تعداد حلقه ها بیشتر باشد پایداری کمپلکس بیشتر میشود

برای اینکه کمپلکس قوی تر داشته باشیم از لیگاند چند دندان استفاده میکنیم

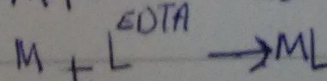
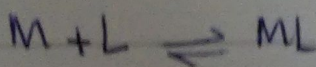
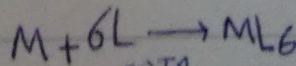
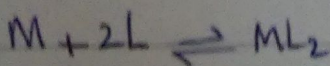
این دی آمین تیتراسید استید مهم ترین لیگاند چند دندان است

به دلیل حلقه ها نیکی دارد کمپلکس های ای بولندره اسن پایدار است

EDTA با اسر فلزها وارد واکنش می شود

کمپلکس های بی رنگ پایدار

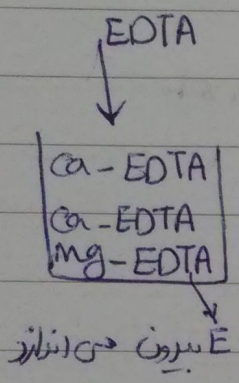
$\frac{[ML]}{[M][L]} = 10^4 M$

مخلوط کلیم و منیزیم این دو برای هم ایجاار منازمت می کنند .

موله اول : مخلوط هیدرو را اندازه می گیریم . مخلوط به حجم ۱۰۰ cc ، با درون این ریخته شود این کسپلکس رو PH = ۱۰ کنترل می شه . به اضافه ۲cc محلول بافر .

ایرو بیک تی ← ناپایدار است . آن را با نمک قاطی می کنند . یکم درون محلول ریخته شود
Nad

دعنوان معروف . رنگ خودشو قبل کمپلکس آبی است . با طعم وانیل دهد بهش می شود .

حجم مصرفی EDTA
کلیم و منیزیم را
می نویسیم .

از رنگ قرمز شروع می شه به آبی می شه پس بنفش در آخر

PH ≈ ۱۲ می رسد . پس منیزیم رو بپزد و می

سنجش کلیم روی محلول ۲cc سودی ^{۴N} ~~۴N~~

حجم مصرفی EDTA
کلیم را بنویسیم

کلیم رسوب نمی اند .

حجم منتری منیزیم درست → ۲ تا حجم را از هم کم کنیم
می اند .

ابتدا صورتی شده سپس تیترونی است
آبیقتش سود .

موله دوم را تازین کنند .

Subject .

Year. Month. Day.

$$V_1 = 1\text{A}$$

$$\frac{\text{کورت}}{\text{الین}} = \frac{\text{الین}}{\text{الین}}$$

$$V_p = 1\text{A}, 1$$

$$C_M \cdot V_1 = C_M \cdot V_2$$

$$0.05V \times 1\text{A} = C_M \cdot 10$$

$$V_p = 1\text{A}, 1$$

$$\bar{V} = 1\text{A}, 1$$

$$C_M = 0.005\text{A}$$

$$V_1 = 9, 5$$

$$\frac{\text{کورت}}{\text{الین}} = \frac{\text{الین}}{\text{الین}}$$
$$C_M \cdot V_1 = C_M \cdot V_2$$

$$V_p = 9, 5$$

$$0.04V \times 9, 5 = C_M \times 10$$

$$\bar{V}_p = 9, 5$$

$$C_M = 0.0335\text{A}$$

$$\bar{V} = 9, 5$$

$$1\text{A}, 1 - 9, 5 = 1, 4$$

$$/ 11.6$$

$$/ 20$$